PRATIK DERS

Shprehjet e kohës dhe kalendari

Ders kategorisi: Mësime të gjuhës shqipe

> Ditët, muajt, stinët, ora dhe të gjitha ndërtimet që tregojnë kohë.

Shprehjet e kohës dhe kalendari

Për të treguar **kur** ndodh diçka, shqipja përdor emra kohe, parafjalë dhe një varg shprehjesh të ngulitura. Zgjedhja e parafjalës është pjesa që kërkon më shumë vëmendje.

Ditët, muajt dhe stinët

Ditët e javës	Muajt	Stinët
e hënë, e martë, e mërkurë	janar, shkurt, mars	pranverë (mars–maj)
e enjte, e premte	prill, maj, qershor	verë (qershor–gusht)
e shtunë, e diel	korrik, gusht, shtator	vjeshtë (shtator–nëntor)
fundjavë	tetor, nëntor, dhjetor	dimër (dhjetor–shkurt)

Kujdes: emrat e ditëve dhe të muajve shkruhen me **shkronjë të vogël**, ndryshe nga anglishtja.

Ora

Ora	Si thuhet
8:00	*Ora është tetë.*
8:15	*Ora është tetë e çerek.*
8:30	*Ora është tetë e gjysmë.*
8:45	*Ora është nëntë pa çerek.*
8:10	*Ora është tetë e dhjetë (minuta).*
8:50	*Ora është nëntë pa dhjetë.*

Pjesët e ditës: **në mëngjes, paradite, në mesditë, pasdite, në mbrëmje, natën, në mesnatë, në agim, në muzg**.

Parafjalët dhe modelet

Modeli	Përdoret për	Shembull

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

në + orë	orën e saktë	*Nisemi **në orën shtatë**.*
më + datë	datat	*Provimi është **më 12 qershor**.*
në + muaj / vit / stinë	periudha	*Lindi **në maj**, **në vitin** 2001.*
të + ditë e javës (shumës)	ditë të përsëritura	***Të shtunave** shkoj në treg.*
që nga ... deri më / deri në	fillimi dhe fundi	***Që nga** shtatori **deri në** qershor.*
për + kohëzgjatje	sa zgjat	*Do të rri **për dy javë**.*
prej + kohëzgjatje	sa kohë ka që vazhdon	*Punoj këtu **prej dhjetë vjetësh**.*
pas / para + emër	renditje	***Pas** darkës dalim shëtitje.*

Shprehjet e shpeshtësisë

gjithmonë — zakonisht — shpesh — herë pas here — ndonjëherë — rrallë — kurrë. Dhe: *çdo ditë, çdo javë, dy herë në javë, një herë në muaj, nga një herë.*

Nga letërsia shqipe

Naim Frashëri përdor një shprehje kohe që përdoret ende sot:

*«Fushat e gjëra me lule, q'u kam ndër mënt **dit' e natë**!»*

Ditë e natë do të thotë «pandërprerë, gjithë kohës». Shprehje të ngjashme: *nga mëngjesi në mbrëmje, ditë për ditë, vit pas viti, herët a vonë.*

Fjalët sinjalizuese

E kaluara	E tashmja	E ardhmja
dje, pardje, mbrëmë, javën e kaluar, vjet, atëherë, dikur	sot, tani, këtë javë, aktualisht, këto ditë, sivjet	nesër, pasnesër, javën e ardhshme, muajin që vjen, së shpejti

Gabimet e zakonshme

Gabim	Saktë	Pse
në 12 qershor	**më 12 qershor**	datat marrin *më*
Janar është i ftohtë.	**janar** me shkronjë të vogël	rregull drejtshkrimor
çdo ditët	**çdo ditë**	pas *çdo* vjen njëjësi i pashquar
Ora është tetë e tridhjetë minuta.	**Ora është tetë e gjysmë.**	forma më e natyrshme
Punoj këtu për dhjetë vjet.	**Punoj këtu prej dhjetë vjetësh.**	*prej* për diçka që vazhdon

Provo vetë

1. Provimi është ___ 15 maj. *(më)*

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

2. Nisemi ___ orën gjashtë. *(në)*
3. ___ shtunave luaj futboll. *(Të)*
4. Jetoj këtu ___ pesë vjetësh. *(prej)*
5. Ora është nëntë ___ çerek (8:45). *(pa)*

Burime dhe referenca

- Naim Frashëri, *Bagëti e Bujqësia*, Bukuresht, 1886.
- *Gramatika e gjuhës shqipe I – Morfologjia*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Gramatika e gjuhës shqipe II – Sintaksa*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Drejtshkrimi i gjuhës shqipe*, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Tiranë, 1973.
- *Fjalori i gjuhës shqipe*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2006.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.